

N.º 42

Octubre ' 88

Edita: Jazz Club de Granollers
Periodicitat Mensual

JAZZ CLUB GRANOLLERS

Sitjes

CONTRA EL JAZZ FUSION - LOS INSTRUMENTOS ELECTRONICOS ABREN NUEVAS VIAS

VICTOR UCEDA

En 1939 Sy Oliver escribió para la orquesta de Jimmy Lunceford una canción (T'ain't what you do) que recogía en su título una idea del gran pianista Fats Waller: en el jazz no es importante el «qué», sino el «cómo». El jazz, pues, no es tanto una clase de música, como una «manera» de interpretar música.

Esta manera de tocar se define por algunas características peculiares, a saber:

1. Una especial relación con el ritmo que llamamos «swing».

2. Una formación del sonido privativa de cada intérprete. Mientras en la música europea cada instrumento debe sonar conforme a un canon estético determinado, en el jazz el músico posee un timbre que le caracteriza. «Todo me podrán quitar salvo mi sonido» decía Lester Young.

3. Una manera de frasear específicamente «jazzística».

4. La improvisación a partir de las armonías de una melodía dada. Es evidente que el improvisador es compositor e intérprete a la vez, hecho que no se da en la música europea. La vitalidad y espontaneidad obtenidas de este modo aclaran la afirmación de Tete Montoliu, según la cual tocar aquello que otro ha escrito respetándolo escrupulosamente equivale a trabajar en un banco.

5. La calidad. Ningún tipo de creación artística es aquello que pretende ser si el resultado estético no es aceptable.

Todo esto viene a cuento para aclarar algún cabo suelto de la mal trenzada cuerda musical que llaman «fusión» o incluso «contemporary jazz».

Todo este movimiento empezó en los años 1969 y 1970, en los que Miles Davis firmó dos discos ya históricos: «In a Silent Way» y «Bitches Brew». Con estas grabaciones Miles conmocionó al mundo del jazz. La adopción de ritmos de influencia rock, y sobre todo la utilización de instrumentos electrónicos abrió nuevos derroteros a la música de jazz. Hasta cierto punto, nadie debería haberse sorprendido. El universo sonoro cotidiano estaba repleto de sonidos electrónicos, y era inevitable que el jazz incorporara esos sonidos si quería seguir evolucionando. El resultado estético fue espléndido. Miles se rodeó de excelentes músicos que desarrollaron esas ideas más tarde. Así, Josef Zawinul y Wayne Shorter fundaron Weather Report, John McLaughlin creó la Mahavishnu Orchestra, Chick Corea Return to Forever, etc., etc., etc.

En otros momentos de la historia del jazz se produjeron rupturas ante las cuales la crítica, o al menos una parte de ella, se escandalizó. Ello ocurrió a mediados de los años cuarenta con la irrupción del «bebop», movimiento que dirigieron Charlie Parker y Dizzy Gillespie. Los presupuestos ideológicos, rítmicos y armónicos su-

fricaron importantes cambios, lo que llevó a Hugues Panassié, crítico francés de esa época, a proclamar la desaparición del jazz. Panassié no era músico ni era de raza negra, asuntos ambos que parecen tener bastante importancia en esta historia. Los músicos negros no le hicieron mucho caso: hay que decir que hoy el «bebop» es la fuente de la que brota la corriente principal de la música de jazz.

Otro tanto ocurrió en 1960. Ornette Coleman y John Coltrane señalaron con sus ideas otros caminos por los que el jazz podría discurrir. Así, ya no era obvio que hubiera que improvisar sobre los cambios de acorde del tema; armonía y melodía, como ocurriría en la música atonal europea propendían a independizarse. Además ya no había una tonalidad general (p. ej. Do Mayor) a la cual hubiera que someterse. Todo lo más hablaban de «centros tonales». Había nacido el «free jazz», que otros llamaron jazz de vanguardia.

Y como antes sucediera, algunos críticos manifestaron que, ahora sí... «estos chicos se han pasado, este sí que es el fin del jazz». Pero los músicos siguen evolucionando al margen de la crítica.

Y en este momento retomamos el hilo de la exposición definitoria que planteábamos al principio. Los estudiosos más puristas criticaron duramente el paso dado por Miles Davis y sus adláteres en los años '70: que si el tema melódico no está expuesto con claridad, que si aquello tiene «swing» que venga Dios y lo oiga, que si la electricidad oculta o transforma el sonido de los instrumentos acústicos, que si patatán, que si patatán.

Temo que olvidaron el asunto crucial: la calidad. Aquella música era excelente, con electricidad o sin ella. Los bateristas y bajistas eléctricos cogían produciendo gran cantidad de «swing»: oigase si no a Billy Cobham, Alphonse Mouzon, Jaco Pastorius, Tony Williams, Alphonso Johnson... Los mencionados discos de Miles Davis y algunos (pocos) de los de sus discípulos lograron altísimas cotas estéticas.

Pero, es preciso decirlo, el jazz eléctrico supuso en último término una regresión en lo que se refiere a la evolución estructural del jazz. McLaughlin, Corea, Herbie Hancock, Tony Williams... no supieron dar salida a sus ideas. Se hicieron muy famosos, ganaron mucho dinero, pero el marchamo de creatividad que el jazz siempre llevó consigo se difuminó. La «fusión» resultó finalmente ser confusión.

Y consiguieron algo insospechado. Si usted, aficionado al jazz, entra en una buena tienda de discos y pide unas cuantas grabaciones representativas de una década cualquiera, el aplicado dependiente se aprestará a recomendarle, si es que usted le habló de los 50 (p. ej.), un centenar largo de

discos impresionables. Usted, probablemente abrumado por el presupuesto, elegirá tan sólo ocho o diez. Pues bien, si el decenio que usted propone es el de los años '70, el avezado tendero tendrá dificultades en encontrar una docena de discos de calidad.

Pero he aquí que, con gran alborozo por parte de todos, esos mismos músicos que en el transcurso de esa década habían perdido el rumbo, hurgaron un poco en sus orígenes sin renunciar necesariamente a los avances producidos, y empiezan a grabar espléndidos discos. Así, Chick Corea rinde homenaje al gran maestro Thelonious Monk en una magnífica grabación con piano acústico. Tony Williams funda un quinteto con jóvenes «jazzmen» que hace una música extraordinaria. Hancock firma la partitura de la excelente película «Round Midnight». Keith Jarrett ya no se pierde en dudosas elucubraciones y funda el trio «Standards». La lista es interminable.

Jack de Johnette crea su grupo Special Edition; surge una gran figura como Wynton Marsalis, el Art Ensemble of Chicago realiza tal vez sus mejores grabaciones, el World Saxophone Quartet hace maravillas, hasta el albarado Pat Metheny graba un disco excepcional junto a Ornette Coleman.

El jazz revive. Y además, revive como nunca. Hasta los años '80, la vanguardia estaba representada por una sola corriente: en los '40, el «bop»; en los '50, el «cool»; en los '60, el «free jazz»; en los '70 el jazz eléctrico. Ahora, sin embargo, el universo «jazzístico» se ha diversificado en numerosas tendencias: la música esteticista del sello ECM; la corriente principal proveniente del «bop» y «free jazz»; la música eléctrica, que a pesar de todo y siguiendo su camino todavía rinde espléndidos frutos (el propio Miles, Zawinul, etc.); el «free funk», hipereléctricado y atonal; incluso un renacimiento de antiguos estilos: han aparecido docenas de «marching bands» en New Orleans que recuerdan a aquellas otras de principios de siglo.

Los músicos no se adhieren a una tendencia determinada, sino que fluctúan de una a otra, lo que enriquece todavía más el panorama.

Pues bien, es en este momento de esplendor y riqueza de estilos, cuando alguien se inventa la pretenciosa etiqueta de «contemporary jazz», que no es otra cosa que el resabio más comercial del brillante, aunque estéril, estilo eléctrico de los años '70. Así, nos colocan a David Sanborn, Spyro Gyra, Yellowjackets y otros músicos de segunda (o tercera) fila en la vanguardia del jazz. Y además llaman tradicionalistas a quienes no comparten sus ideas. Charlie Parker, Bix Beiderbecke, Ornette Coleman... que me visitan mucho en sueños... y yo mismo nos hemos reído mucho.

“INDEPENDIENTE” AGOST '88

"MEMORIES OF YOU"

LIONEL HAMPTON AND HIS ORCHESTRA

Durant els anys 1937-41 Lionel Hampton enregistrarà una extraordinària quantitat de temes que avui podem valorar la importància que han adquirit tota vegada que molts dels músics de que es va rodejar en aquells anys foren grans figures, figures avui llegendàries, com Rex Stewart, Johnny Hodges, Lawrence Brown, Harry Carney... que formaren part de l'orquestra de Duke Ellington, o que ja en formaven com és el cas de Harry Carney, per exemple.

Es quasi impossible escollir una grabació de tota aquesta important sèrie, doncs una bona part d'elles desborden de qualitat interpretativa, tant per la interpretació del propi Lionel Hampton com per la dels demés músics del conjunt orquestral.

L'esmentat "Memòries of you" és una grabació de les que podríem dir-ne rotones, ja que tot està al seu lloc i els intèrprets, dins de cada intervenció, no tenen desperdici; sobretot la part d'en Hampton veritablement impressionant.

"Memòries of you" és un tema molt melodiós de E. Blake i N. Sissle, un tema que permet introduir-se bé en la improvisació, doncs l'estructura d'acords està molt ben lograda.

La grabació consta de dos "chorus" complets. Amb una introducció del propi Hampton apareix immediatament el trombó de Lawrence Brown omplint el tema amb una excel·lent qualitat interpretativa, i la seva manera elegant i plena d'idees dins els més estrictes canons del jazz, sempre amb el gust més exquisit. Després, una vegada interpretades les dues primeres frases, és Rex Stewart, amb trompeta tapada, qui s'encarrega de la part central del tema, impressionant, com només ell sap fer, per acabar de nou amb la intervenció de La-

wrence Brown que clou amb l'última frase. A partir d'aquest moment serà ja tot encarregat a Lionel Hampton que no s'atura pas de donar-nos una idea darrera l'altra amb un punch sensacional, només habitual en ell.

El vibràfon omple tot el tema fins el final de la part central, que amb aquella astúcia i bon gust, el ritme s'atura durant un compàs, per reemprendre després el "breack" i acaba l'última frase amb tot el coixí dels altres músics dominant el formidable saxo baríton d'Harry Carney.

Naturalment, amb gent com aquesta, no pot fallar res, i crec a més a més, que aquest "Memòries of you" reuneix totes les peces i ingredients necessaris a fi de que quedi per plaer de tots, com una peça bàsica de l'obra de Lionel Hampton.

Dades discogràfiques:

LIONEL HAMPTON and his Orchestra.
New York 13-6-1939 - (Vi 26304) 037631-1.
Rex Stewart (tp), Lawrence Brown (tb), Harry Carney (ba-sax), Clyde Hart (p), Billy Taylor (b), Sonny Greer (dm) i Lionel Hampton (vib).

Jordi VALL ESCRIU

RED STEWART

Foto: GOTTLIEB

"BARCELONA HOT SEVEN"

FESTA MAJOR 1988

Dia: Dijous, 25 d'agost, 10 nit.

Lloc: Plaça Barangé.

Grup: "Barcelona Hot Seven" i la cantant Michelle McCain.

No seria honest, correcte ni elegant afirmar categòricament que si el jazz ha tornat a Granollers és degut exclusivament a la tasca que els membres del Jazz-Club estan portant a cap, ja que no hem d'oblidar les aportacions fetes en igual sentit per la Caixa, i la coordinació entusiasta de Roser Leonart, doncs sense aquell primer cicle de concerts anomenats "Ara, Jazz" potser no tindríem les actuals oportunitats de gaudir de tan bona música i en directe a Granollers.

Tant mateix tindríem d'anar més enrera per a seguir les petxades d'aquells pioners que amb el seu formidable treball i esforç afirmaren a la nostra ciutat com una de les capdavanteres del jazz a la península i de més tradició "swingant". No en va el nostre club va ser fundat als volts del 1934.

Sembla ser, que tot aquest reguizell d'esdeveniments ha tocat el cor dels responsables de l'Àrea de Cultura Municipal, doncs no hi ha festa ni celebració que no hi hagi una manifestació de jazz (i que sigui per molts anys!). Tant és així que dins dels actes programats per la Festa Major d'enguany sorgia d'entre moltes possibilitats una actuació amb llum i força pròpia. "Barcelona Hot Seven", són en la seva majoria membres d'un altre grup anomenat "B.T. Swing Quintet", provinents del "Taller de Músics" de Barcelona, i que també van estar entre nosaltres a finals de novembre de l'any passat, amb un concert molt rodó, comentat també dins aquestes pàgines del nostre Butlletí, concretament el número 35.

Com dèiem abans, a aquesta base de quintet, formada per Pau Bombardó a la bateria, Joan Chamorro al saxo, "Nono" Fernández al contrabaix, Ramon Cuadrada a

la trompeta i Ignasi Terraza al piano, se l'hi han afegit Joan Farré al trombó, Josep Pascual al saxo i clarinet i la vocalista nord americana Michelle MacCain, completant definitivament el grup.

Amb la base de quintet aquesta gent centra els seus recitals amb els inoblidables "Standards", alguns "Blues" i diversos números "Boppers", mentre que l'ampliació a set membres dilata l'oferta a dos estils més, cercant de summergir-se dins el món del "Dixieland" i el "New Orleans" preferentment degut a la inclusió del clarinet i el trombó.

Francament, penso que l'addició d'aquests dos estils resulta ser complicada, si més no es troba a faltar més assaig per part de tota l'orquestra, ja que els dos nous instruments de vent (clarinet i trombó) s'hi fan molt però no acaben de lligar caps amb la resta de músics. Recordo una peça clàssica el "Tiger Rag" que, més que assemblar-se al famós i trepidant número, tantes vegades imitat, versionat i admirat, apareixia com un aiguabarreig de molts estils. Una veritable llàstima!

Pel que fa referència al quintet base del "B.T....", sincerament va ser el més destacable de la nit, amb un fonament molt ben assentat de la secció de ritme, baix, bateria i teclat, fenomenals i contundents i també molt bé el metall, del saxo sensual i exuberant d'en Joan, i la trompeta, vigorosa i pragmàtica d'en Ramon, que oferien a tots els presents el més bo de tot el seu saber, amb poesia, gràcia, jovialitat i tendresa, tant en el que respecta a la tasca d'acompanyament com en els solos, tots van realitzar un treball pulcre, net, brillant i molt elevat.

Deixo per al final l'estel convidat de la nit, la senyora Michelle MacCain, negra, rodona i molt trempada, amb una veu potent i colorista, que va fer gaudir a tots els espectadors del seu "punch" sense brida ni aturador. Va fer un gran esforç en tots els temes en que va intervenir, essent molt aplaudida en tot moment. D'altra banda, personalment penso que en algun moment

era tanta l'eufòria i dedicació impreses al seu cant que fins i tot tapava la resta dels músics. De tota manera els desitjo moltes benaurances per la troballa que val la pena conservar.

I ja per acabar, no puc oblidar de desitjar a aquests vuit saludables músics que l'èxit que arreu els acompanya sia cada dia més esclatant, recolzant-los perquè no es cansin de treballar desafiant complaences acomodaticies que es paguen cares.

Sort, salut i feina, amics, i fins la propera.

DUO FONOHR

Dia: Diumenge, 9 d'octubre.

Hora: Matinal, a les 12.

Lloc: Casa de Cultura Sant Francesc.

Grup: DUO FONOHR. "Jazz in Duo".

Com en totes les activitats d'aquesta vida, si vols fer una feina ben feta és molt recomanable fer-la poc a poc, sense pressa ni a cremadent. Com es obvi, la gent de Jazz-Club hem tingut sempre molt en compte de fer les coses pam a pam, i no deixar voleiar massa els coloms.

Aviat farà cinc anys que vam decidir de tornar tirar endavant el que s'havia deixat encorat en el temps. La ferma decisió de continuar la tasca que a l'any 1935 van iniciar aquells formidables homes en constituir el Jazz-Club, som ara nosaltres els qui tenim la responsabilitat de no embrutar la imatge d'allò que en el seu moment amb tant d'esforç i amor es va enaltir. Es per això que la taleia a fer ha de ser tocant de peus a terra, perquè el nom del Club s'engrandeixi, s'ennobleixi i es dignifiqui, cada dia més i més.

Tanmateix una de les nostres missions més importants és la de fer arribar a la quantitat màxima de gent possible els goigs i les vibracions del directe. I per això vam proposar de retrobar-nos el segon diumenge d'octubre, com sempre, a l'acollidor escenari del carrer Espí i Grau per assistir a un concert ben atípic, a càrrec d'uns músics alemanys. Atípic perquè eren flauta i guitarra

acústica, tocant temes de jazz. Si més no, original sí que ho era.

Amb tota sinceritat, al començament de la sessió tenia els meus dubtes de l'efectivitat i de l'ofici, d'aquesta gent, però també tinc de dir, amb tota honradesa, que la meva foscor es va anar aclarint a cada nota que treien amb una saviesa i una senzillesa sense límits, dels seus instruments.

L'experiència va ser del tot grata i molt simpàtica. Per més satisfacció nostra, la resposta del públic va ser molt important, a l'aplegar-se força gent per a gaudir de les evolucions d'aquests dos bons músics.

Paolo Fornara, a la flauta, i Bern Neurohr, a la guitarra acústica, van començar amb un tema clàssic del sò "brasileiro" (Bossa-Nova), i ja aquí, en aquesta primera presa de contacte es va deixar entreveure el que serà el recital. Guardant una alternança, seguirien altres peces del mateix estil, i alguns números de Jazz Modern. Amb una professionalitat a prova d'erudits varen anar desgranant les dues parts de l'acte, consumint minut a minut unes dues hores molt ben aprofitades.

Va ser una d'aquelles actuacions en que cada nota i cada instant té la seva importància, puix no pots deixar escapar res de res, tot et captiva com un somni que no voldries que acabés mai, pres d'un magnetisme que no et deixa moure del seient. Les aurèoles sonores d'aquest dos instrumentistes no deixaven res a l'atzar, tot estava assajat, i molt ben compenetrats, de tal manera que va sortir a la perfecció donant una clara mostra del seu mestratge. Certament, el que més caracteritza els alemanys és precisament això, el milímetre, el no deixar res a l'atzar. I així va ser que fins en els solos van estar genials, oferint un treball molt net i una afinatitat d'idees amb un encís sorprenedor.

De l'Alemanya vingueren, i sortosament de casa nostra ens tragueren!

Gràcies, amics, per les bones estones que ens varen fer passar.

Adeusiau! Aufwiedersehen! ...

J. SARAROLS

Discografia bàsica de Duke Ellington

1950 - 1973 (10)

per JORDI NAVAS I FERRER

Duke Ellington and his Orch

Same as Jun 25. Strayhorn (p. tk) added.

PORTRAIT OF ELLA FITZGERALD

- 1 - Royal Ancestry
- 2 - All heart
- 3 - Beyond category
- 4 - Total Jazz

New York. Aug. 1957

Verve MGV - 4009

" "
" "
" "**Duke Ellington and his Orch**

Same as Jun 25. Rick Henderson (as) added. Ozzie Bailey (voc).

CO 59716

Commercial time

CBS 88563

CO 59717

Tenderly

Columbia CL-1085

CO 59718

Autumn leaves

Unissued

CO 59719

Mood Indigo (take 1)

CBS 88653

Mood Indigo (mono versió)

Columbia CL-1085

Mood Indigo (stereo versió)

Columbia CS-8053

Duke Ellington and his Orch

Same as Sep 9. Rick Henderson (as) out.

CO 59718

Autumn leaves

Columbia CL-1085

CO 59896

Dancing in the Dark

Columbia CL-1085

CO 59897

Prelude to a kiss

Columbia CL-1085

Duke Ellington and his Orch

Same as Oct. 1.

CO 59936

Willow weep for me
(mono v.)

Columbia CL-1085

Willow weep for me
(stereo v.)

Columbia CS-8035

CO 59937

Where or when (take 1)

CBS 88653

Where or when

Columbia CL-1085

CO 59938

All the things you are

CBS 88653

CO 59939

Night and day

CBS 88653

Duke Ellington and his Orch

Same as Oct. 1. Jimmy Grissom (voc.)

CO 59960

Solitude

Columbia CL-1085

CO 59961

My heart, my mind,
my everyth.

Columbia 4-41098

Duke Ellington and his Orch

Same as Oct. 1. But Fats Ford for W. Cook (tp)

CO 59457

Slamar in D Flat

New York. Dec. 2, 1957

CBS 88653

Duke Ellington and his Orch

Same as Dec 2. But Oscar Pettiford for J. Woode (b).

CO 59486

Togeteher

New York. Dec. 9, 1957

Columbia 4-41098

(continuarà)

JAZZ A LA TARDOR

PROPERES CONCERTS
ORGANITZATS PER
JAZZ-CLUB GRANOLLERS

DISSABTE, 5 NOVEMBRE. 88
A LES 11 DE LA NIT

JOSEP M.ª FARRÀS
AND FRIENDS

DISSABTE, 26 NOVEMBRE. 88
A LES 11 DE LA NIT

JOAN RECTORET
QUINTET

DISSABTE, 20 DESMBRE. 88
A LES 11 DE LA NIT

BANANA JAZZ amb
MARCELO DE CASTRO al Washboard

Ràdio

G!

107'6 mgk.

JAZZ CLUB

DIMARTS VESPRE, DE 8 A 9

Realitzat per LLUIS SITJES

JAZZ A CARDEDEU

El dia 8 d'octubre, i organitzat per l'entitat de Cardedeu "El Cardot" tingué lloc al Teatre Municipal d'aquella vila l'actuació de l'orquestra "La Locomotora Negra".

Sempre que s'escolta aquest conjunt es té la impressió que els seus músics gaudeixen tocant, ja que pel seu swing i frescor interpretativa connecten amb el públic des dels primers compassos.

Durant el concert vàrem gaudir de diversos standards, sobretot d'Ellington, Basie i Hampton, sense mancar-hi l'apoteosi del Hamp's Boogie-Boogie, així com amb les composicions pròpies, una d'elles executada al clarinet baix, la qual cosa li donava una atmosfera d'allò més ellingtoniana per l'elegància i vibració del seu sò.

En resum: un recital encomiable pel que mereixen els amics del jazz de Cardedeu la més entusiasta felicitació, i esperem es repeteixin semblants manifestacions a la comentada avui.

PERE GISPERT

Esteve Colomer Brossa	Santiago Guix
Lluís Sitjes Planas	i Quincoces
Jaume Sararols	Jaume Segarra i Farrés
Alfredo Papo	Joan Ramon
Jordi Navas	Pere Gispert
Jordi Vall i Escriu	Miquel Jurado

Corresponsals a Buenos Aires (Argentina):
Nestor R. Ortiz Odeigo i Max Seligmann.

Corresponsal a Dinamarca:

Fotografia: Pere Espauella i Bufia

Imprimeix: ROCA IMPRESSORS, S.A.

Publicitat: Sitjes

Dipòsit Legal: B-2472

JAZZ CLUB GRANOLLERS

Domicili Social:

Ricomà, 72 - Tel. 870 06 99

GRANOLLERS

RADIO

La Ràdio és un mitjà calent, àgil, ideal per a la Publicitat. Tanmateix, és el segon mitjà de comunicació d'Espanya en número d'usuaris.

Un mitjà en emissió continuament, les vint-i-quatre hores del dia, tots els dies de l'any; que arriba a tots els llocs, a tots els públics i en totes les circumstàncies.

La Ràdio fa omnipresent la seva publicitat.

A Sitjes Publicitat sabem de l'interès del mitjà Ràdio per als nostres clients. Per això, comptem amb l'exclusiva de l'Emissora Municipal de la ciutat de Granollers, Ràdio G (107,6 Mhz. FM), la segona de les emissores municipals de Catalunya i amb pes específic dins la comarca. Però a més, gestionem la seva publicitat a través de qualsevol de les emissores del territori espanyol.

Utilitzeu bé els mitjans. Utilitzeu bé la Ràdio.

Sitjes

PUBLICITAT

JOSEP UMBERT, 25-27 - GRANOLLERS - TEL. 870 65 33 - FAX. 870 65 34